

K-Sekretariatet

Medlemmene i kontrollutvalget i Harstad kommune
Ordføreren
KomRev NORD v/oppdragsansvarlig revisor
KomRev NORD v/oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Deres ref.:
Vår ref.: 48/21/412.5.1/TK

Saksbeh.: Tage Karlsen
E-postadr.: tage@k-sek.no

Telefon: 480 38383
Dato: 20.8.2021

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET I HARSTAD KOMMUNE

I henhold til møteplanen innkalles det herved til møte i utvalget.

Møtested: Rådhus 1 A, formannskapssalen
Møtedato: Tirsdag 31.8.2021
Tid: Kl. 9.00

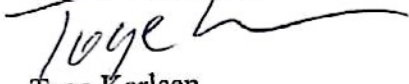
Saksliste og saksdokumenter gjøres tilgjengelig på Digdem for kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer, ordføreren og kommunedirektøren.

Av hensyn til innkalling av varamedlemmer ber vi om at eventuelle forfall meldes til K-Sekretariatet i god tid før møtet.

Som gyldig forfall regnes tjenestereiser, spesielle arbeidsforhold, sykdom og vektige velferdsgrunner.

Enkelte saker kan bli ført for lukkede dører, jf. kommunelovens § 11-5. Det vises til saklisten for nærmere informasjon.

Med vennlig hilsen

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Kopi: varamedlemmer (NB! møter kun ved særskilt innkalling)

Postadresse:
K-Sekretariatet IKS
Postboks 6600
9296 TROMSØ
www.k-sek.no

Hovedkontor:
Fylkeshuset
TROMSØ
Tlf. 77 78 80 43
Org.nr. 988 064 920

Avdelingskontor:
Postmottak
9479 HARSTAD
Tlf. 77 02 61 66

Avdelingskontor:
Ringv. 1
9300 FINNSNES
Tlf. 91 35 19 94

Avdelingskontor:
Rådhuset
8305 SVOLVÆR
Tlf. 95 10 90 02

Avdelingskontor:
Fylkeshuset
8048 BODØ
Tlf. 91 36 09 38

K-Sekretariatet

SAKLISTE

Utvalg: kontrollutvalget i Harstad kommune
Møtedato: 31.8.2021
Tid: kl. 9.00
Møtested: rådhus 1A, formannskapssalen

Saknr	Tittel	
-------	--------	--

27/21	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 15.6.2021	s. 1
28/21	Orienteringer	s. 7
29/21	Rapportering fra revisor – forenklet etterlevelseskontroll	s. 11
30/21	Rapportering om oppfølging – forvaltningsrevisjonsrapport <i>Saksbehandling i plan- og byggesaker</i>	s. 23
31/21	Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetsvurdering	s. 28
32/21	Forvaltningsrevisjonsprosjekt <i>Økonomistyring og økonomisk internkontroll – overordnet projektskisse</i>	s. 32
33/21	Eventuelt	

K-Sekretariatet

Utvalg: Kontrollutvalget i Harstad kommune	Saksnummer: 27/2021	Møtedato: 31.8.2021	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA KONTROLLUTVALGETS MØTE 15.6.2021

Innstilling til v e d t a k:

Protokollen fra møtet 15.6.2021 godkjennes.

Vedlegg til saken:

protokoll fra møte 15.6.2021

Harstad, 12.8.2021

Tage Karlsen
seniorrådgiver

MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget

Møtested: Rådhuset, formannskapsalen
Møtedato: 15.6.2021
Varighet: 9.00 – 11.30

Møteleder: Charlotte Espejord

Faste medlemmer

Charlotte Espejord (Frp), leder
Rolf Bendiksen (H)
Leif Lysvik (Ap)
Gudbrand Chruickshank (Sp)
Kirsten Evjen (R)
Aurora Bårdsen Nielsen (permisjon)

Fra utvalget møtte:

Charlotte Espejord
Rolf Bendiksen (sak 21/21 – 24/21)
Leif Lysvik
Gudbrand Chruickshank
Kirsten Evjen
Aurora Bårdsen Nielsen

Varamedlemmer H/Frp

1. Helge Schjølberg
2. Magnar Solberg
3. Hege Signete Fredheim-Kildal
4. Kjell Karlsen

Varamedlemmer Ap

1. Sigrid Furu Berg
2. Elsa Floer
3. Morten Norwich

Varamedlemmer Sp

1. Ellen Anette Slettmo
2. Arne Wiggo Theodorsen
3. Brit Stabursvik

Varamedlemmer Rødt/Mdg

Torill Steinjord

Rolf Bendiksen søkte om og fikk innvilget permisjon fra kl. 10.55.

Meldt forfall:

Sak 21/21
GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA KONTROLLUTVALGETS
MØTE 3.5.2021

Innstilling:

Protokollen fra møtet 3.5.2021 godkjennes.

Behandling:

Det ble fattet enstemmig vedtak i henhold til innstillingen.

Vedtak:

Protokollen fra møtet 3.5.2021 godkjennes.

(oversendt til ordføreren og kommunedirektøren (15.6.2021))

Sak 22/21
ORIENTERINGER

Saken gjelder:

Møteprotokoll – representantskapsmøte K-Sekretariatet IKS

Innstilling:

Saken tas til orientering.

Behandling:

Det ble fattet enstemmig vedtak i henhold til innstillingen.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

Sak 23/21
ORIENTERING FRA KOMMUNEDIREKTØREN OM DATASIKKERHET I
HARSTAD KOMMUNE

Innstilling:

(saken ble fremmet uten innstilling til vedtak)

Behandling:

Kommunedirektøren v/fungerende IKT-leder orienterte.

Det ble fremsatt følgende felles forslag til vedtak:

«Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.»

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

(oversendt til kommunedirektøren, 15.6.2021)

Sak 24/21**OM PRESENTASJON AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORTER****Innstilling:**

(saken ble fremmet uten innstilling til vedtak)

Behandling:

Ordføreren innledet og tok opp.

Involvering av utvalgene i oppfølgingen av forvaltningsrevisjonsrapporter
Om det er behov for/ønskelig at revisor presenterer rapporter i kommunestyret
Presentasjon av funn og konklusjon i rapportene – mangelen på standard for
evaluering/beskrivelse av alvorlighetsgrad

Det ble fremsatt følgende felles forslag til vedtak:

«Kontrollutvalget tar sikte på å bedre kommunikasjonen med ordfører ved oversendelse av forvaltningsrevisjonsrapporter til behandling i kommunestyret.»

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar sikte på å bedre kommunikasjonen med ordfører ved oversendelse av forvaltningsrevisjonsrapporter til behandling i kommunestyret.

(oversendt til ordføreren, 15.6.2021)

Sak 25/21**BESTILLING FORVALTNINGSREVISJON ØKONOMISTYRING OG ØKONOMISK INTERNKONTROLL I HARSTAD KOMMUNE****Innstilling:**

1. Kontrollutvalget slutter seg til forslag til bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt rettet mot økonomistyring og internkontroll i Harstad kommune.
2. Bestillingen oversendes til KomRev NORD med anmodning om utarbeidelse av overordnet projektskisse til behandling i kontrollutvalgets møte 31.8.2021.

Behandling:

Revisor gav følgende innspill til innretning av prosjektet:

Systemer for overvåking av internkontroll og behandling av avvik
Kontroller med inngående faktura – gjennomføring og kompetanse
Tilgangskontroller – hvem har tilgang og graden av tilgang

Sekretariatet foreslo følgende tillegg til innstillingens pkt. 1:
«*Revisors innspill innarbeides i bestillingsskjemaet.*»

Innstillingen ble enstemmig vedtatt med den foreslåtte endringen.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til forslag til bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt rettet mot økonomistyring og internkontroll i Harstad kommune. Revisors innspill innarbeides i bestillingsskjemaet.
2. Bestillingen oversendes til KomRev NORD med anmodning om utarbeidelse av overordnet projektskisse til behandling i kontrollutvalgets møte 31.8.2021.

(oversendt til KomRev NORD 15.6.2021)

Sak 26/21
EVENTUELT

Ingen saker meldt

Neste møte skal i henhold til møteplanen avholdes 31.8.2021

K-Sekretariatet

Utvalg: Kontrollutvalget i Harstad kommune	Saksnummer: 28/2021	Møtedato: 31.8.2021	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------

ORIENTERINGER

Innstilling til vedtak:

Saken tas til orientering.

Saken gjelder:

Svar på revisors oppsummeringsbrev – Harstad kommune

Vedlegg til saken:

Brev av 10.5.2021 fra Harstad kommune

Saksutredning:

Det vises til vedlegget. Revisor vil gjennomgå svarbrevet i møtet.

Harstad, 13.8.2021

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Deres ref.: Deres dato: Saksbehandler:
15.04.2021 Turid Norlunn Hanssen

Telefon: 41502314 Vår dato: 10.05.2021 Vår ref.: 2020/10420 / 200

KOMREV NORD IKS Sjøgata 3 9405 HARSTAD

REVISJONSBERETNING 2020 OG OPPSUMMERINGSBREV 2020

Viser til deres oppsummeringsbrev av 15.04.21.

Fullmakter og arbeidsdeling

Saksbehandler regnskap har fullmakt til å periodisere utgiftene mellom år. Saksbehandler har ikke tilgang til å omgå arbeidsdeling.

Godkjenning av bank foretas i all hovedsak av 2 ansatte, Birgit Einarsen og Heidi Pettersen. Disse 2 har ikke fullmakt til bank. Ved ferieavvikling og annet fravær vil det kunne skje at en godkjenner som også avstemmer bank, men dog sammen med en annen. Dette gjelder kun bankkonti hvor utbetalinger saksbehandles fra fagsystemer. Brukskonto og OCR konto fakturering avstemmes av ansatt som ikke har noen fullmakt til bank.

Status på utarbeidelse av notat

Som rapportert tidligere har det vært nedsatt en gruppe for gjennomgang av rutiner for tildeling av boliger. Nye vedtak for tildeling av særskilt tilrettelagte boliger er utbedret og presiseres slik at de utfyller krav ihht gjeldende regelverk. Tidligere vedtak har fått utarbeidet vedlegg i form av notat til vedtakene som dokumenterer behovsprøving i forhold til særskilt tilrettelegging.

Prosedyre for tildeling av boliger til helse og sosiale formål er gjennomgått og vurdert å være tilfredsstillende med bakgrunn arbeidet som har vært gjort i forhold til beskrivelse i punkt 1.

§11.1 og 11.2 - virksomheter

Oversikt over >20 % og < 20% virksomheter finnes i kontoplan drift som ligger på intranett under økonomihandboka.

Oversikten er planlagt gjennomgått i løpet av høsten og oversikten oppdateres fortløpende.

Kapitalvare med gjenværende justeringstid

Tas til etterretning.

Utgiftsføring av lønn på investeringsprosjekt

Prosjektleder fordeler sin tid prosentvis på prosjektene kvartalsvis, de gjør en skjønnsmessig fordeling av tida på prosjekt, der de også beregninger/møter og tid på annet inngår.

Utgiftsføring av utgifter til åpningsarrangement

Tas til etterretning.

Skillet drifts og investeringstiltak

Tas til etterretning

Opprettelse av ekstrasperioder for korrigerende av lønn

Vi er i prosess i forhold til denne rutinen, og ser spesielt på hvordan de praktisk kan utføres best mulig, for nødvendige kontroller i forhold til korrigerende. Skriftlig arbeidsrutine vil bli utarbeidet i tråd med prosessen og tilbakemelding vil bli gitt.

Intern kontroll – orden i eget hus

Proseduren «timelisteoverføring fra hver enhet som omfattes av ressursstyring» sier ikke noe om attestasjon og anvisning av logger og dette er heller ikke en kjent «praksis» i alle aktuelle enheter. Regnskapsleder er av den oppfatning at attestasjon/anvisning skjer ved input i de ulike fagsystemene.

Når det gjelder nødvendige etterkontroller i forhold til lønn har fokus vært på kontroll av spesifisert konteringsliste slik at evt. feil/mangler er oppdaget før lønnskjøring og nødvendige korrigerende kan foretas.

Når det gjelder kvittering av at lønnskontroller fra enhetsledere ser det under utprøving et system hvor enhetsledere/avdelingsledere får varsel i Visma om godkjenning av lønn. Dette viser seg å være litt kapasitetsmessig utfordring for våre datasystemer. Kontrollen vil bli vurdert i forhold til nytteverdi om hvorvidt denne funksjonaliteten skal brukes.

Manglende dokumentasjon av eBilag

Utfordringen er diskutert og gjennomgått både på regnskapsavdelingen og resten av økonomitjenesten med hensyn på Bokføringsloven/forskriftens krav til bilag. I tillegg er kontrollen i steget for overføring av bilag hevet til å utføre samme kontroller som i kontrollsteget i forhold i fakturabehandling.

Tidligere § 27 og § 28 samarbeid

Samarbeid etter kommuneloven kap. 17-20 er gjennomgått og utarbeidelse av nye avtaler vil bli foretatt der dette er nødvendig.

Balanskonto 216759100 – K1-100 Refusjoner og tilskudd

Tas til etterretning

Sosiallån – avvik mellom utlånsmodul og regnskap

Tas til etterretning.

Utlån Visit Harstad AS

I lånemodulen ble det 4.6.20 lastet opp vedlegg som dokumenterer utsettelse av lånet slik at første halvårslige avdrag skal betales 1.7.2021. Rentene forfalt desember 2020 og disse er fakturert og betalt, jfr. vedlegget.

152032 – Sama: Asfaltering og utbedring

Investeringsprosjekt 152062 – Sama: Asfaltering og utbedringer en del av virksomheten på Samaanlegget, med blant annet asfaltering på området for parkering av maskiner og utstyr. Samaanlegget er en virksomhet med > 20 % omsetning og derfor er det krevd fradrag for inngående mva.

Krav til innhold i årsmelding

Opplysninger om arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringslovens § 26 er beskrevet i årsmeldingen for 2020 på flere plasser både overordnet og på de enkelte tjenesteområdene. Harstad kommune tar til etterretning revisjonens oppfordring og vil ta en gjennomgang for å vurdere om dette er tilstrekkelig og utfyllende beskrevet i henhold til lovens krav i forbindelse med utarbeidelse av årsmeldingen for 2021.

Med hilsen

John G. Rørnes
Økonomisjef

Turid Norlunn Hanssen
Saksbehandler

Dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

Utvalg: Kontrollutvalget i Harstad kommune	Saksnummer: 29/2021	Møtedato: 31.8.2021	Saksbehandler: Inger Johansen/ Audun Haugan/ Tage Karlsen
---	-------------------------------	-------------------------------	---

RAPPORTERING FRA REVISOR – FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL MED KOMMUNENS ØKONOMIFORVALTNING

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget tar revisors rapportering fra forenklet rettighetskontroll rettet mot mot Harstad kommunes etterlevelse av reglene for tildeling av startlån og tilskudd til orientering.

Saken gjelder:

Lovpålagt kontroll av etterlevelse av regelverk og vedtak ved kommunens økonomiforvaltning.

Vedlegg til saken:

1. Attestasjonsuttalelse av 25.6.2021 fra KomRev NORD
2. Brev av 16.6.2021 fra KomRev NORD
3. Uttalelse av 23.6.2021 fra Harstad kommune
4. Brev (tilsvar) av 22.6.2021 fra Harstad kommune

Saksutredning:

1. Bakgrunn for saken

Regnskapsrevisor har i tidligere lov hatt som hovedoppgave å gjennomføre en finansiell revisjon. Finansiell revisjon vil – grovt sagt – si å kontrollere at kommunens årsregnskap ikke inneholder vesentlige feil. Under finansiell revisjon vil regnskapsrevisor hovedsakelig rette revisjonen mot de delene av økonomiforvaltningen som har betydning for årsregnskapet.

I forbindelse med utarbeidelsen av ny kommunelov mente Stortinget – etter forslag fra lovutvalget og departementet – at det også var behov for en bredere kontroll. Regnsrevisors mandat ble derfor utvidet med en «forenklet etterlevelseskontroll». Dette skal være en fast kontroll av de delene av økonomiforvaltningen som ikke nødvendigvis blir kontrollert under den finansielle revisjonen. Kontrollen skal altså være en kontroll av økonomiforvaltningen i

forlengelsen av den finansielle revisjonen og skal som utgangspunkt rette seg mot de delene av økonomiforvaltningen som revisor ikke har gjennomgått ved sin finansielle revisjon.

Formålet med kontrollen er å bidra til å forebygge og avdekke alvorlige feil og mangler i den sentrale økonomiforvaltningen i kommunen. Dette vil styrke grunnlaget for at kontrollutvalget kan ivareta sitt ansvar for å føre kontroll med at økonomiforvaltningen i kommunen foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak, jf. bestemmelsen i kommunelovens § 23-2, første ledd, bokstav b.

Bestemmelsen om forenklet etterlevelsesk kontroll har blitt nedfelt i kommunelovens § 24-9 som sier:

«Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.»

Som det fremgår av bestemmelsen innebærer oppgaven at revisor skal se etter om kommunens økonomiforvaltning «i hovedsak» foregår i samsvar med lover og forskrifter og vedtak. For det første må dette forstås slik at kontrollen rettes mot sentrale deler av økonomiforvaltningen, det vil si hvor feil og mangler vil kunne få vesentlige økonomiske konsekvenser, eller ha stor betydning for tilliten til kommunens økonomiforvaltning. For det andre må dette forstås slik at kontrollen som utgangspunkt rettes mot om grunnleggende og overordnede krav til økonomiforvaltningen etterleves.

Utvidelsen av revisors oppgave må ses på bakgrunn av begrensede økonomiske rammer, og kontrollen skal derfor være forenklet og skal kunne utføres ved hjelp av enkle kontrollhandlinger. Det er ikke et krav om at revisor skal kunne bekrefte at økonomiforvaltningen *uten unntak* foregår i samsvar med lover og forskrifter mv. Det kreves derfor ikke at revisor skal foreta kontroll av alle detaljer på et område eller i en sak.

Et naturlig utgangspunkt for å kunne uttale seg om økonomiforvaltningen i hovedsak etterlever bestemmelser og vedtak, vil kunne være at revisor ser på om kommunen har systemer for å overholde sentrale lovbestemte krav og kommunens egne reglementer og vedtak, og om systemene følges. Eksempelvis kan dette gjelde om selvkostprinsippet overholdes, at anskaffelser bygger på konkurranse, likebehandling og åpenhet, at finansforvaltningen foregår i samsvar med kommunens finansreglement, og at det ikke foreligger vesentlig finansiell risiko i kommunens finansforvaltning. Andre områder som har vært nevnt er tilskudd private barnehager, tilskuddsforvaltning og kontraktsoppfølging.

Som nevnt i loven skal kontrollen basere seg på en «risiko- og vesentlighetsvurdering». I dette ligger det en vurdering opp mot de sentrale områdene innenfor kommunens økonomiforvaltning, og kontrollen må rettes mot områder der risikoen for vesentlige feil og mangler er størst. Hvilke kontrollhandlinger som skal utføres og hvor langt kontrollhandlingene skal gå for å avdekke eventuell manglende etterlevelse, må bygge på risiko- og vesentlighetsvurderingen og det som ellers vil følge av god kommunal revisjonsskikk.

Verken loven eller revisjonsforskriften regulerer nærmere i detalj hvordan revisor skal utføre sitt arbeid under kontrollen. Det vil derfor være opp til god kommunal revisjonsskikk å definere de nærmere avgrensningene av innholdet i revisors plikter. Det samme gjelder avklaringer av hvor grensen mellom etterlevelsesrevisjon og forvaltningsrevisjon skal gå.

Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) og Den norske Revisorforening (DnR) har i denne sammenheng utarbeidet forslag til en standard «God kommunal revisjonsskikk RSK 101 for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen». Det anbefales fra revisjonskomiteen i NKRF at regnskapsrevisor bruker standarden så langt som mulig for utførelsen av kontrollen for året 2019.

Begrepet «vesentlig betydning for økonomiforvaltningen» er omtalt i forslaget til standard RSK 101. I standarden er vesentlighet definert ut fra to betraktninger:

- Kvantitativ vesentlighet; beløpsstørrelse relatert til kommunen eller enkeltinnbyggere eller en gruppe innbyggere
- Kvalitativ vesentlighet; manglende etterlevelse av bestemmelser og vedtak som ikke nødvendigvis har vesentlig beløpsmessig betydning. Slike mangler kan likevel ha vesentlig betydning for økonomiforvaltningen på grunn av f.eks. potensielt omdømmetap og samsfunnsmessig aktualitet.

Et eksempel på kvantitativ vesentlighet kan være beregning av selvkost. Feil i beregningene vil neppe være vesentlig for regnskapet, men for abonnentene kan det være vesentlig. Kvalitativ vesentlighet med potensielt omdømmetap og samsfunnsmessig aktualitet kan være ved manglende etterlevelse av offentlige anskaffelser. Hvis kommunen ikke følger kravene til konkurranse og kjøper tjenester til en høyere sum enn de kunne fått med anbud blir det ikke feil i regnskapet, men hvis dette blir kjent, vil det sannsynligvis bli et omdømmetap, tap av tillit fra andre leverandører og kommer dette i media, vil det også få samsfunnsmessig aktualitet. Samsfunnsmessig aktualitet kan også være områder kommunestyret er spesielt opptatt av, og det kan være manglende etterlevelse av vedtak på det området.

Revisor skal legge fram sin risiko- og vesentlighetsvurdering for kontrollutvalget til orientering senest 30. juni.

Innholdet i revisors rapportering vil være avgjørende for om det medfører behov for oppfølging fra kontrollutvalgets side av forhold som omhandles i rapporten, herunder om det er aktuelt å bestille forvaltningsrevisjoner eller andre undersøkelser.

2. Rapport fra revisor

Revisor har avgitt skriftlig rapport i form av attestasjonsuttalelse av 25.6.2021. Denne følger vedlagt saken til kontrollutvalget, sammen med de øvrige dokumenter i saken som er mottatt fra KomRev NORD.

Kontrollen er rettet mot etterlevelse av regler ved tildeling av startlån og tilskudd. Kontrollen omfatter:

1. Om kommunens egne retningslinjer, vedtatt 12.3.2015 er i samsvar med forskrift og Husbankens veileder.
2. Om kommunen har begrunnet tildeling og avslag på startlån til tilskudd i henhold til forskrift og veileder.

Revisors konklusjon er at kommunens retningslinjer for startlån ikke fullt ut er i tråd med gjeldende forskrift og Husbankens veileder. Harstad kommune opplyser i sitt tilsvarende (brev av 22.6.2021) at kommunen er innforstått med at det er behov for oppdatering av sine retningslinjer, og at arbeidet med dette er igangsatt.

Det opplyses videre at kommunen ikke bare benytter sine interne retningslinjer men også benytter forskriften og Husbankens retningslinjer.

Revisor konkluderer videre med at det ikke er utarbeidet egne retningslinjer for tildeling av tilskudd. Revisors stikkprøvekontroller gir imidlertid ingen indikasjoner på at det er gjort feil i de vurderinger som ligger til grunn for tildelinger i de undersøkte sakene.

Revisors samlede konklusjon er at kontrollen ikke har gjort revisor oppmerksom på forhold til gir grunn til å tro at Harstad kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i forskrift om l en fra Husbanken og Husbankens veileder for l an.

3. Sekretariatets vurdering

Sekretariatet vurderer at den gjennomf orte kontrollen oppfyller de krav som kan stilles til en forenklet etterlevelseskontroll. Sekretariatet har ingen innvendinger mot den metodikk som er benyttet, de funn som er gjort og rapportens konklusjon.

Innstilling til vedtak er utformet i henhold til dette.

Harstad, 16.8.2021

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Til kontrollutvalget i Harstad kommune

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen.

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Harstad kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende område:

Kontroll av etterlevelse av reglene ved tildeling av startlån og tilskudd i kommunen hvor vi kontrollerer om kommunen:

1. Sine egne retningslinjer, vedtatt av kommunestyret den 12.3.2015, er i tråd med forskrift og veileder fra Husbanken.
2. Har begrunnet tildeling, og avslag på startlån og tilskudd i tråd med forskrift og veileder.

Kriteriene er hentet fra:

1. Forskrift om lån fra Husbanken, og
2. Veileder for lån fra Husbanken

Våre kontroller omfatter perioden 1.1.2020 – 14.12.2020. Vi har kontrollert tre tilfeller der lån og tilskudd er innvilget, og fire tilfeller der det er gitt avslag på lånesøknad.

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har KomRev NORD IKS et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves.

Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat¹⁶ sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

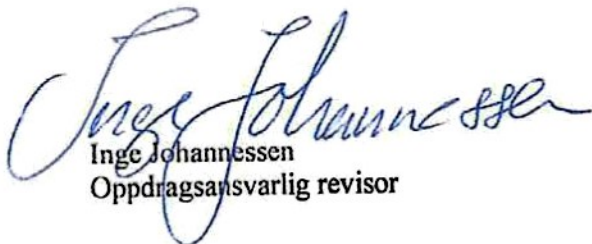
Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis har vi funnet at kommunens egne retningslinjer ikke fullt ut er i tråd med de kilder vi har utledet kriterier fra. Harstad kommune har erkjent overfor oss at de gamle retningslinjene skal revideres slik at det blir samsvar. Om kommunens retningslinjer har vi fått bekreftet at disse ikke alene utgjør grunnlaget for saksgangen, men at både nevnte forskrift og veileder brukes aktivt.

Det er ikke utarbeidet egne retningslinjer ved tildeling av tilskudd. Våre stikkprøvekontroller viser likevel ingen indikasjoner på at det er gjort feil i vurderingene som ligger til grunn ved de tildelinger som er kontrollert.

Disse tilbakemeldingene, og vår gjennomføring av stikkprøvekontroller har ikke gjort oss oppmerksomme på forhold som gir oss grunn til å tro at Harstad kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i forskrift om lån fra Husbanken, og veileder for lån i Husbanken.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påse ansvar med økonomiforvaltningen og til Harstad kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Harstad 25.6.2021

Inge Johannessen
Oppdragsansvarlig revisor

Kopi: Kommunedirektøren i Harstad kommune

Til Harstad kommune
v/kommunedirektøren

Deres ref: Vår ref: Saksbehandler: Telefon: Dato:
 554 Bjørg-Karin Steinhaug 77 04 14 12 16.6.2021
 bkks@komrevnord.no

UTTALELSE FRA LEDELSEN – FORENKLET ETTERLEVELSESKOTROLL 2020

I den nye kommunelovens § 24-9 er revisor gitt en ny oppgave der vi skal se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Dette gjøres gjennom en såkalt forenklet etterlevelseskontroll som skal utføres av regnskapsrevisor. Intensjonen til lovutvalget var at denne kontrollen er naturlig å gjennomføre parallelt med ordinær revisjon. Resultatet skal rapporteres til kontrollutvalget i en egen attestasjonsuttalelse med kopi til kommunedirektøren.

Revisjonskomiteen i Norges Kommunerevisorforbund har utarbeidet en revisjonsstandard for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen, RSK 301. Her står det at revisor i forbindelse med denne kontrollen skal innhente en uttalelse fra ledelsen som blant annet skal sikre at all relevant informasjon er gitt. En slik uttalelse følger vedlagt.

I dette brev gir vi en beskrivelse av kontrollen og en oppsummering av våre funn. Vi ber kommunens ledelse lese gjennom funnene og ber om tilbakemelding på de to mangler, og de tre svakheter som er omtalt nedenfor.

Utførte kontroller

For 2020 har vi gjort en forenklet etterlevelseskontroll med utgangspunkt i kommunens «Retningslinjer for startlån», samt forskrift og veileder fra Husbanken. Valg av område for kontroll er gjort etter en risikovurdering forelagt kontrollutvalget.

Formålet med kontrollen er å se etter om:

1. Kommunens egne retningslinjer er utformet i tråd med aktuell forskrift og veiledning for tildeling av startlån.
2. Kommunens innvilget lån og tilskudd, samt avslag på lån er gjort i tråd med forskrift og veileder.

Vår kontroll omfatter tre tilfeller der kommunen har gitt lån og tilskudd, samt fire tilfeller der søker er gitt avslag.

Ved en forenklet etterlevelseskontroll setter vi på bakgrunn av formålet opp vurderingskriterier vi skal måle våre funn opp mot. Følgende vurderingskriterier er lagt til grunn for kontrollen:

1. Lokale retningslinjer for startlån fra Harstad kommune.
2. Forskrift om lån fra Husbanken, begrenset til § 5-1, § 5-2 og § 5-4.
3. Veileder for lån i Husbanken, begrenset til kapittel 5.

Ut fra våre funn er det **to mangler** vi ber om tilbakemelding på:

1. I kommunens retningslinjer, pkt. 2 er det listet opp hvilke husstander som kan innvilges startlån. Denne oppstillingen inkluderer **ikke** at tildeling av startlån også kan gis i situasjoner der:
 - a. Boligsituasjonen hindrer muligheten til å opprettholde et arbeidsforhold, eller hindrer utvikling av det lokale næringsliv, eller
 - b. Lånet bidrar til bedre utnyttelse av kommunalt disponerte boliger.

Disse situasjoner er beskrevet i Forskrift om lån fra Husbanken, § 5-4 bokstav c) og d).

2. I kommunens retningslinjer under pkt. 1 står det blant annet at startlån skal bidra til at husstander med langvarig betalingsproblemer skal få muligheten til å skaffe seg en nøktern og høvelig bolig. På bakgrunn av vår gjennomgang av vedtak synes det som om «langvarig» menes en periode på minst fem år.

I kommunens retningslinjer under pkt. 2.4 står det at for å få innvilget startlån må det ikke foreligge sparepotensiale som på sikt kan gi gode muligheter for å få lån via ordinær bank. Kravene om langvarige betalingsproblemer, og manglende sparepotensiale er vilkår som er i tråd med hovedbestemmelsene i forskrift § 5-4 bokstav a) og b).

Imidlertid er det tatt inn noen sentrale unntaksbestemmelser til kravet om «langvarighet» og «utnyttelse av sparingspotensiale» i § 5-4, og disse unntakene er, etter vårt skjønn, ikke innarbeidet i kommunens retningslinjer. Ett av disse unntakene gjelder for husstander som har barn og hensynet til å sikre en trygg, god og stabil bosituasjon innen kort tid taler for det.

Ut fra våre funn er det **tre svakheter** vi ber om tilbakemelding på:

1. Kommunens retningslinjer for tildeling av startlån er, ifølge retningslinjene, basert på Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) forskrift om startlån fra 1.4.2014. Det er kommet en ny forskrift med ikrafttredelse den 1.1.2020, og retningslinjene har dermed en henvisning til en utdatert forskrift.
2. Harstad kommune har lagt opp til at kommunens innbyggere kan søke om startlån, dette gjøres elektronisk via kommunens hjemmeside. På forsiden, der søknadslink ligger, er det tatt inn de samme opplysningene om hvem som kan søke slik det fremgår av retningslinjene. Ettersom retningslinjene inneholder mangler mener vi at dette kan medføre at personer som kunne ha oppfylt vilkårene for innvilgning av startlån, velger å ikke søke.
3. Våre kontroller viser at Harstad kommune ikke har utarbeidet egne retningslinjer for tildeling av tilskudd.

Konklusjon:

Ut fra våre vurderingskriterier er det identifisert to mangler, og tre svakheter som beskrevet. Av kommunen har vi imidlertid fått muntlig bekreftet at kommunens lokale retningslinjer ikke alene danner grunnlaget for vurdering av søknader, men at både forskrift og veileder benyttes. Dette bidrar til å sikre korrekt saksgang av søknader om startlån. Våre stikkprøvekontroller har heller ikke avdekket forhold som gir oss grunn til å tro at kommunen ikke i det alt vesentlige har etterlevd lov og forskrift.

Vi mener imidlertid at kommunens retningslinjer bør kvalitetssikres slik at disse harmonerer med forskrift og veileder. Vår vurdering er at det vil være en større risiko for feil i saksgangen all den tid dagens retningslinjer inngår.

Om tilskudd finner vi at disse er tildelt i tråd med gjeldende forskrift. Det er imidlertid ikke utarbeidet egne retningslinjer for behandling av disse, men at det jobbes med dette. Vi ønsker tilbakemelding på status.

Vedlagt følger «uttalelse fra ledelsen». Vi ber om at denne, sammen med vedlegg på deres tilbakemeldinger mangler og svakheter, signeres og sendes oss **innen 25.6.2021**. Det vil være anledning for dere å komme med ytterligere tilbakemeldinger dersom dette er ønskelig.

Med hilsen

Inge Johannessen
Oppdragsansvarlig revisor

Vedlegg

Til
KomRev NORD IKS
v/Inge Johannessen

Uttalelse fra ledelsen vedrørende forenklet etterlevelseskontroll av «Retningslinjer for startlån» i Harstad kommune.

Ledelsens ansvar

1. Vi er kjent med, og har oppfylt vårt ansvar for å utforme og iverksette en hensiktsmessig intern kontroll for å sikre etterlevelse av lov, forskrift, egne reglementer og vedtak.
 - o Vi ber om kommunens vurdering på de mangler og svakheter som vi har påpekt, og eventuelt hvilke tiltak som vil bli iverksatt for å utbedre disse i eget vedlegg.
2. Vi bekrefter at vi har gitt revisor all informasjon som er relevant og vesentlig for forenklet etterlevelseskontroll av «Retningslinjer for startlån» som vi er kjent med.
3. Vi kjenner ikke til at det er manglende etterlevelse av lov, forskrift, eller egne retningslinjer i kommunen.

Harstad, den 23. juni 2021

Hugo Thode Hansen
Kommunedirektør

Deres ref.: Deres dato: Saksbehandler:
16.06.2021 Tord Rasmussen Hellefossmo

Telefon: 48226583 Vår dato: 22.06.2021 Vår ref.: 2021/5232 / 216

KOMREV NORD IKS Sjøgata 3 9405 HARSTAD

Tilsvaret etterlevelseskontroll

Deres revidering/etterlevelseskontroll avdekket to **mangler** i kommunens behandling for startlån.

- Det er ikke inkludert i retningslinjene at startlån også kan gis i følgende situasjoner (unntak):
 - *Boligsituasjonen hindrer mulighetene til å opprettholde et arbeidsforhold, eller hindrer utvikling av det lokale næringslivet.*
 - *Lånet bidrar til bedre utnyttelse av kommunalt disponerte boliger.*
- Det er heller ikke inkludert i retningslinjene at startlån kan gis i følgende situasjon (unntak):
 - *Husstanden har barn eller særlige sosiale eller helsemessige utfordringer, og hensynet til å sikre en trygg, god og stabil bosituasjon innen kort tid taler for det.*

Disse unntakene er fra Forskrift om Startlån § 5-4.

Dere har videre funnet tre **svakheter** i kommunens behandling av startlån.

- Kommunens retningslinjer for tildeling av startlån er basert på Kommunal- og moderniseringsdepartementet sin forskrift om startlån fra 01.04.14. Ny forskrift fra 01.01.20, kommunens retningslinjer har dermed henvisning til utdatert forskrift.
- På Harstad kommune sin hjemmeside opplyses om samme vilkår/krav som i de mangelfulle retningslinjene. Aktuelle startlånkandidater kan derfor ha valgt å ikke søke, på feilaktig grunnlag.
- Harstad kommune har ikke egne retningslinjer for tildeling av tilskudd.

Ettersom både **mangler** og **svakheter** i all hovedsak går på Harstad kommune sine retningslinjer for startlån, så gir vi herved én samlet tilbakemelding for hele etterlevelseskontrollen:

Harstad kommune er innforstått med at våre retningslinjer for startlån har behov for en oppdatering. Arbeidet med å lage nye oppdaterte retningslinjer har allerede startet og kan forhåpentligvis behandles politisk tidlig i høst. Dette gjelder også for retningslinjer for tildeling av tilskudd. Dette er også skissert ut til revisor Bjørg-Karin Karlsen-Steinhaug underveis i revideringsprosessen.

Det er videre bekreftet at kommunen benytter ikke bare våre interne retningslinjer, men tar også i bruk Husbanken sin forskrift og retningslinjer for å sikre god saksbehandling. Dette nevner dere i deres revidering.

For øvrig er Harstad kommune fornøyd med ryddig prosess fra deres ovennevnte revisor.

Hugo Thode Hansen
Kommunedirektør

Tord Rasmussen Hellefossmo
Rådgiver startlån

Dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

Vedlegg:

1. Signert «uttalelse fra ledelsen»

Utvalg: Kontrollutvalget i Harstad kommune	Saksnummer: 30/2021	Møtedato: 31.8.2021	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------

RAPPORTERING OM OPPFØLGING – FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT SAKSBEHANDLING I PLAN- OG BYGGESAKER

Innstilling til vedtak:

1. Kontrollutvalget er tilfreds med kommunedirektørens rapportering om oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 59/2021 om behandling av forvaltningsrevisjonsrapporten «*Saksbehandling i plan- og byggesaker*».
2. Kontrollutvalget oversender saken til kommunestyret med følgende innstilling til vedtak:

Kommunestyret tar kommunedirektørens rapportering om oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 59/2021 pkt. 1 – 3 i brev av 30.6.2021, samt kontrollutvalgets vurdering av rapporteringen, til orientering.

Saken gjelder:

Kontrollutvalgets vurdering av kommunedirektørens rapportering om kommunedirektørens oppfølging av kommunestyrets vedtak ved behandling av forvaltningsrevisjonsrapport – forskrift om kontrollvalg og revisjon § 5

Vedlegg til saken:

Brev av 28.6.2021

Saksutredning:

Kommunestyret fattet følgende vedtak i møte 5.12.2019 i sak 184/19:

«Kommunestyret ber kontrollutvalget om å gjennomføre en forvaltningsrevisjon rettet mot om enheten Areal og byggesakstjenesten overholder de sentrale saksbehandlingsreglene ved sin behandling av planforslag og byggesaker, herunder reglene om medvirkning og tidsfrister.»

Kontrollutvalget kontrollutvalget fulgte opp på vedtaket i møte 21.1.2020 ved å bestille forvaltningsrevisjonsprosjekt fra KomRev Nord IKS . Kontrollutvalget godkjente KomRev NORDs forslag til prosjektskisse i møte 28.04.2020.

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført med utgangspunkt i følgende hovedproblemstilling:

Overholder Harstad kommune sentrale saksbehandlingsregler ved sin behandling av byggesaker og private planforslag, herunder særlig reglene om medvirkning og tidsfrister?

Kontrollutvalget behandlet saken i møte 16.3.2021 (sak 10:21 og vedtok følgende innstilling til kommunestyret:

- 1 *Kommunestyret viser til rapporten «Saksbehandling i plan- og byggesaker» fra KomRev Nord IKS av 26.01.2021. Kommunestyret merker seg at kommunen bare til dels oppfyller sentrale krav i regelverket og at kommunen har et klart forbedringspotensiale.*
- 2 *Kommunestyret ber kommunedirektøren om å iverksette de nødvendige tiltak for å lukke de avvik som er funnet i samsvar med revisors anbefalinger.*
- 3 *Kommunestyret ber kommunedirektøren om å gi kontrollutvalget en punktvis tilbakemelding over de tiltak som iverksettes. Slik tilbakemelding bes gitt snarest mulig og senest innen 30. juni 2021.*

Møteprotokollen for kommunestyrets behandling gjengis i sin helhet (sak 59/2021);

«Behandling Kommunestyret - 29.04.2021:

Frp. v/Charlotte Espejord fremmet flg forslag:

Kommunedirektør bes etablere et system for at areal og byggesaksavdelingen skal kunne få oversikt over alle pågående saker, spesielt for å ha kontroll over at tidsfrister overholdes.

AP, Krf., SV, V og SP v/Espen Ludviksen fremmet flg forslag:

- 1 *I forbindelse med vedtatte bemanningsreduksjoner og mulige organisasjonstilpasninger, bes kommunedirektøren se særskilt på hvordan vi kan forbedre påpekte mangler på arealog byggesakstjenesten.*
- 2 *Sak om forvaltningsrapport legges frem for UTP med konkrete forslag til forbedringer.*

Frp.'s forslag ble enstemmig vedtatt oversendt administrasjonen. Innstillingen og forslaget fra AP, Krf., SV, V og SP ble enstemmig vedtatt.

Vedtatt Kommunestyret - 29.04.2021:

- 1 Kommunestyret viser til rapport «Saksbehandling i plan- og byggesaker» fra KomRev Nord IKS av 26.01.2021. Kommunestyret merker seg at kommunen bare til dels oppfyller sentrale krav i regelverket og at kommunen har et klart forbedringspotensiale.
- 2 Kommunestyret ber kommunedirektøren om å iverksette de nødvendige tiltak for å lukke de avvik som er funnet i samsvar med revisors anbefalinger.
- 3 Kommunestyret ber kommunedirektøren om å gi kontrollutvalget en punktvis tilbakemelding over de tiltak som iverksettes. Slik tilbakemelding bes gitt snarest mulig og senest innen 30. juni 2021.

- 4 I forbindelse med vedtatte bemanningsreduksjoner og mulige organisasjonstilpasninger, bes kommunedirektøren se særskilt på hvordan vi kan forbedre påpekte mangler på areal- og byggesakstjenesten.
- 5 Sak om forvaltningsrapport legges frem for UTP med konkrete forslag til forbedringer. Følgende forslag oversendes administrasjonen: Kommunedirektør bes etablere et system for at areal og byggesaksavdelingen skal kunne få oversikt over alle pågående saker, spesielt for å ha kontroll over at tidsfrister overholdes.

Følgende forslag oversendes administrasjonen:

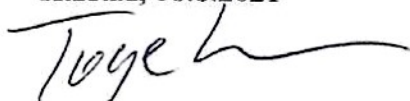
Kommunedirektør bes etablere et system for at areal og byggesaksavdelingen skal kunne få oversikt over alle pågående saker, spesielt for å ha kontroll over at tidsfrister overholdes.»

Kontrollutvalget har ved brev av 28.6.2021 mottatt kommunedirektørens tilbakemelding i henhold til pkt. 3 i kommunestyrets vedtak.

I brevet redegjøres for problemstilling knyttet til saksbehandlersystemet ePhorte som mangler funksjonalitet for å følge opp spesialreglene som etter hvert er innført for saksbehandlingsfrister i bygge- og plansaker. Anskaffelse av nytt saksbehandlingssystem er under igangsettelse. Det opplyses at de aktuelle alternativene gir svært god støtte for den enkelte saksbehandler.

Kommunedirektøren redegjør i sin tilbakemelding for oppfølgingen av de enkelte punktene i revisors anbefalinger. Samtlige punkter er besvart. Sekretariatet vurderer svarene som adekvate og tilfredsstillende. Sekretariatet vil påpeke at kontrollutvalgets mandat er begrenset til pkt. 1-3 i kommunestyrets vedtak, og at saksutredningen til kontrollutvalget og innstilling til vedtak er utformet i henhold til dette.

Harstad, 16.8.2021

Tage Karlsen
seniorrådgiver

K-sekretariatet Postboks 6600 Langnes 9296 TROMSØ

TILBAKEMELDING ETTER FUNN FRA FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT - SAKSBEHANDLING I PLAN- OG BYGGESAKER.

Harstad kommune har gått systematisk gjennom forvaltningsrevisjonsrapporten og identifisert faktiske tiltak i forhold forbedringsområder som avdekkes i rapporten og har i tillegg sett på den administrative plan- og bygningsmyndighetens samspill med utbyggere/søkere og de folkevalgte. Blant annet er det gjennomført et internseminar hvor dette var tema.

Harstad kommune har benyttet saksbehandlingssystemet ePhorte helt tilbake til høsten 2002. Vår standardinstallasjon av denne programvaren gir ikke mulighet til å følge opp de spesialreglene som over tid nå er innført for saksbehandlingsfrister for bygge- og plansakersaker. Harstad kommune har fått opplyst at ePhorte holdes vedlike, men leverandøren utvikler ikke systemet videre.

Harstad kommune startet nå i vår prosess med anskaffelse av nytt saksbehandlingssystem. Kjøreplanen er å velge ny leverandør i november 2021 og installasjon og igangsetting på nyåret 2022. Visninger av systemene fra 3 av de aktuelle leverandørene viser at standardversjonene av disse systemene for byggesaksbehandling gir svært god støtte for den enkelte saksbehandler. Systemene har sjekklister til støtte for den daglige saksbehandlingen og hjelper saksansvarlig med å holde fristene alt etter sakstype.

Det vises til forvaltningsrapportens anbefalinger i kap 2.3.

- Harstad kommune v/areal- og byggesakstjenesten anbefales å treffe tiltak for å sikre at søknader om tillatelse etter plan- og bygningsloven behandles innenfor lovbestemte frister på tre og tolv uker. Videre anbefales kommunen å treffe tiltak for å sikre at klagesaker behandles innenfor den lovbestemte fristen på åtte uker.

Svar: Saksmengden har over tid vært svært stor, som medfører at det er utfordrende å overholde disse fristene. Rutinene er nå gjennomgått på nytt for å sikre at fristene på tre og tolv uker overholdes og at klagesaker behandles innen den lovbestemte fristen på åtte uker.

- Harstad kommune v/areal- og byggesakstjenesten anbefales å treffe tiltak for å sikre at søker underrettes om vedtak i byggesaker så snart som mulig, og som hovedregel ikke senere enn to dager etter at vedtak er truffet.
- **Svar: Harstad kommune har nå gjennomgått rutinene mellom Areal- og byggesakstjenesten og Service og dokumenttjenesten slik at vedtak i byggesaker blir sendt ut ikke senere enn to dager etter at vedtak er truffet. Den største gevinsten ligger i at Areal- og byggesakstjenesten er nøye med å laste opp mottakere med korrekt digital adresse slik at**

roboten som ekspederer vedtak ikke får stopp på grunn av feilregistrert digital adresse.

- Harstad kommune v/areal- og byggesakstjenesten anbefales å etablere en tilfredsstillende praksis for å sende et foreløpig svar til søker når lovbestemt saksbehandlingsfrist på tolv uker oversittes.
- **Svar: Dagens saksbehandlingssystem – ePhorte – har innebygd en helt grei funksjon for å utstede midlertidige svarbrev. Rutinene innskjerpes, og alle ansatte i enheten på nytt fått beskjed om å utstede midlertidig svarbrev der fristene ikke kan overholdes..**
- Harstad kommune v/areal- og byggesakstjenesten anbefales å treffe tiltak for å sikre fullt ut tilfredsstillende saksbehandling i klagesaker.
- **Svar: Areal- og byggesakstjenesten har nå for første gang ansatt byggesaksbehandler med juridisk embetseksamen. I tillegg har Harstad kommune etablert eget team med tre ansatte jurister hos kommuneadvokaten. I forberedelse av saksbehandling av mottatte klager kontaktes disse for å sikre at klagen blir behandlet korrekt.**
- Harstad kommune v/areal- og byggesakstjenesten anbefales å treffe tiltak for å sikre at byggesaksgebyr tilbakebetales/reduseres i tråd med regelverket når lovbestemt saksbehandlingsfrist på tolv uker oversittes.
- **Svar: Gebyr for byggesaksbehandling faktureres alltid etter at vedtak er truffet. Rutinene er nå innskjerpet slik at avkortingsreglene blir forstått og behandlet korrekt.**
- Harstad kommune v/areal- og byggesakstjenesten anbefales å avholde oppstartsmøter i tråd med bestemmelsene i regelverket i alle saker som gjelder planforslag fra private.
- **Svar: Det avholdes fra nå av alltid oppstartsmøter, enten ved fysiske oppmøte her på Rådhuset eller digitalt via Teams.**

Med hilsen

Hugo Thode Hansen
Kommunedirektør

Jan-Inge Lakså
Enhetsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

Utvalg: Kontrollutvalget i Harstad kommune	Saksnummer: 31/2021	Møtedato: 31.8.2021	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------

**OPPDRAKSANSVARLIG FORVALTNINGSREVISORS
UAVHENGIGHETSVURDERING – HARSTAD KOMMUNE OG HARSTAD HAVN
KF**

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetsvurdering til orientering.

Saken gjelder:

Behandling av uavhengighetsvurdering fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor i KomRev
NORD

Vedlegg til saken:

Uavhengighetsvurdering av 12.8.2021 fra oppdragsansvarlig
forvaltningsrevisor Margrete Mjølhus Kleiven

Saksutredning:

I forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 10 fremgår følgende:

*Det skal utpekes en oppdragsansvarlig revisor for hvert regnskapsrevisjonsoppdrag,
hvert forvaltningsrevisjonsoppdrag og hvert oppdrag om eierskapskontroll.*

Vedlagt uavhengighetserklæring gjelder oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor i KomRev
NORD.

Etter kommunelovens § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel.

Det er gitt nærmere bestemmelser om dette i forskrift om kontrollutvalget og revisjon §§ 16-
18. Det må etter bestemmelsene ikke foreligge særegne forhold, eller forekomme at revisor har
en slik tilknytning til oppdraget, dets ansatte eller tillitsmenn, som gjør at revisors uavhengighet
og objektivitet svekkes.

Revisor skal til enhver tid vurdere sin uavhengighet, men det er i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19, 2.ledd bestemt at revisor også skal avgi en egenerklæring om sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det sies her:

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Uavhengighet og objektivitet er grunnleggende for at revisor skal kunne utøve sin funksjon. Revisor må derfor selv identifisere forhold som kan medføre en risiko i forhold til uavhengighet og objektivitet. Dersom det oppstår tilfeller der det stilles spørsmål knyttet til uavhengigheten, skal den oppdragsansvarlige revisoren gi melding om dette til kontrollutvalget. I slike tilfeller vil det være rimelig at revisor avgir en ny egenvurdering.

Selv om kravet bare gjelder den oppdragsansvarlige revisoren, antas det at samtlige revisorer på oppdraget gir en tilsvarende vurdering til den oppdragsansvarlige revisoren i forhold til den enkelte sitt tildelte arbeidsområde. Forholdet forutsettes å bli dekket av revisors internkontroll.

Vedlagt følger oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Margrete Mjølhus Kleivens vurdering av egen uavhengighet. Uavhengighetserklæringen viser hvilke vurderinger som skal gjøres, og hennes vurderinger i forhold til de enkelte punktene.

Sekretariatet finner ikke noe i vedlagte vurdering som tilsier at Margrete Mjølhus Kleiven ikke skal være i stand til å utføre revisjonsarbeidet på en objektiv og forsvarlig måte.

Harstad, 17.8.2021

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Til
Kontrollutvalget i Harstad kommune

Deres ref:	Vår ref:	Saksbehandler: Margrete Mjølhus Kleiven mmk@komrevnord.no	Telefon: 77 60 05 03 901 38 721	Dato: 12.8.2021
-------------------	-----------------	--	--	---------------------------

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet for Harstad kommune og Harstad Havn KF

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

KomRev NORD IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	<p>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Harstad kommune eller Harstad Havn KF som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Harstad kommune eller Harstad Havn KF som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Harstad kommune eller Harstad Havn KF.

Tromsø, 12.8.2021

Margrete Mjølhus Kleiven

Margrete Mjølhus Kleiven

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor
KomRev NORD IKS

b

Utvalg: Kontrollutvalget i Harstad kommune	Saksnummer: 32/2021	Møtedato: 31.8.2021	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	-------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------

**FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT ØKONOMISTYRING OG ØKONOMISK
INTERNKONTROLL – OVERORDNET PROSJEKTSKISSE**

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til KomRev NORDs forslag til overordnet prosjektskisse.

Saken gjelder:

Vedlegg til saken:

Overordnet prosjektskisse, KomRev NORD 17.8.2021

Saksutredning:

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i møte 15.6.2021 under behandlingen av sak 25/21:

- 1. Kontrollutvalget slutter seg til forslag til bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt rettet mot økonomistyring og internkontroll i Harstad kommune.*
- 2. Bestillingen oversendes til KomRev NORD med anmodning om utarbeidelse av overordnet prosjektskisse til behandling i kontrollutvalgets møte 31.8.2021.*

KomRev NORD har levert forslag til overordnet prosjektskisse 17.8.2021.

Sekretariatet vurderer at prosjektskissen er i samsvar med kontrollutvalgets bestilling.

Innstilling til vedtak er utformet i henhold til dette.

Harstad, 17.8.2021

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Prosjekttittel: Økonomistyring og økonomisk internkontroll

Kommune: Harstad

Bakgrunn: Forvaltningsrevisjon rettet mot kommunens økonomistyring og økonomiske internkontroll har andre prioritet i Harstad kommunes plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i inneværende planperiode. Planen ble vedtatt av kommunestyret i møte 5.11.2020.

Prosjektleder: Knut Teppan Vik

Formål:

Om formålet med forvaltningsrevisjonen skriver K-Sekretariatet følgende i sitt bestillingsforslag i sakens anledning:

«Formålet med forvaltningsrevisjonsprosjektet, slik sekretariatet vurderer det, er å bidra til å sikre at Harstad kommune har fokus på viktigheten av en god økonomisk internkontroll, samt å bidra til styrking av internkontrollen ved å påvise områder for forbedring. En god økonomisk internkontroll både sikrer og synliggjør hvordan kommunens penger blir brukt og knytter bruken til politiske vedtak. Den ivaretar derigjennom den demokratiske kontrollen ved bruken av kommunens midler. Den gir en større oversikt og trygghet for kommunens ansatte, og kommunens innbyggere. En god økonomistyring i en kommune bidrar til forutsigbarhet, noe som gir kommunen trygge rammer for planlegging og strategisk tenking for framtiden for kommunen og dens innbyggere. God økonomistyring med tilstrekkelige og korrekte rapporteringer, også for så vidt gjelder kommunekassens egne regnskaper, bidrar med nødvendige styringsverktøy til politisk nivå i forhold til utarbeidelse av økonomiplan og budsjett.»

Revisor slutter seg til K-Sekretariatets betraktninger. Revisor antar videre at kontrollutvalget ved å bestille ovennevnte forvaltningsrevisjon ønsker å bli forelagt vurderinger tilknyttet *kvaliteten* i Harstad kommunes økonomiske internkontroll og økonomistyring.

Problemstilling (arbeidstittel):

Forvaltningsrevisjonen vil ta utgangspunkt i følgende problemstillinger:

- 1) Har Harstad kommune økonomistyring i henhold til gjeldende regelverk?
- 2) Har Harstad kommune i tilstrekkelig grad skriftliggjorte rutiner og retningslinjer for økonomisk internkontroll? Etterleves rutinene i praksis?¹
- 3) Hva gjør kommunen for å sikre at ansatte har kompetanse til å ivareta oppgaver innenfor økonomistyring og økonomisk internkontroll?

Revisjonskriterier (foreløpige):

Revisjonskriterier er krav, normer og/eller standarder som praksisen på det reviderte området skal vurderes i forhold til.

¹ Vi vil i våre undersøkelser av problemstilling 2 vektlegge innspillene fra regnskapsrevisor slik disse fremgår av K-Sekretariatets bestillingsforslag og av kontrollutvalgets vedtak i sak 25/21.

Denne forvaltningsrevisjonen handler om økonomistyring og økonomisk internkontroll. Aktuelle revisjonskriteriekilder er:

- Kommuneloven²
- COSO-rapport: Internkontroll – et integrert rammeverk, 2013-utgaven
- Norges Kommunerevisorforbund: «Kommunal revisjonsmetodikk» (3. utgave, 2005)
- (Tidl.) Kommunal- og regionaldepartementet: «85 tilrådninger for styrkt egenkontroll i kommunane» (Rapport 15. desember 2009)
- Kommunal- og regionaldepartementet R 5992 «Internkontroll i norske kommuner» (Agenda Utredning & Utvikling 28. mai 2008)
- Eventuelt lokalt regelverk (økonomireglement o.l.) for Harstad kommune

Revisjonskriterier konkretiseres og bearbeides og kan derfor bli endret etter hvert som revisor framskaffer informasjon i prosjektet.

Arbeidsbeskrivelse: prosess og metode

I etterkant av kontrollutvalgets godkjenning av overordnet prosjektskisse tar vi kontakt med kommuneadministrasjonen for å få utnevnt en kontaktperson som vi kan forholde oss til i gjennomføringen av forvaltningsrevisjonen. Vi ber om et oppstartsmøte med den som blir utnevnt som kontaktperson, og i et slikt møte starter vi å innhente informasjonen vi trenger for å besvare problemstillingene. De sentrale metodene i denne forvaltningsrevisjonen vil være intervju og dokumentanalyse.

Når vi anser oss ferdige med å innhente nødvendig informasjon, ferdigstiller vi et rapportutkast der vi legger denne til grunn. Rapportutkastet sender vi til kommuneadministrasjonen v/ kontaktperson for bekreftelse og eventuell supplering eller korrigerende informasjon til grunnlaget vårt.

Etter at vi har mottatt tilbakemelding fra kommuneadministrasjonen og dermed fått bekreftet/komplettert/korrigert informasjonsgrunnlaget vi bygger på, vurderer vi informasjonen opp mot revisjonskriterier. Kommuneadministrasjonen, denne gangen ved kommunedirektøren, får tilsendt et nytt rapportutkast inkludert vurderinger og konklusjon(er) til uttalelse. En eventuell uttalelse fra kommunedirektøren vil bli innarbeidet i endelig utgave av vår rapport før vi sender rapporten til K-Sekretariatet for behandling i kontrollutvalget.

Prosjektstart:

Høst 2021

Forventet ressursbruk:	Forventet ferdigstillelse ³ :
350 timer	Sommer 2022

Kritiske faktorer:

Kritiske faktorer vil være knyttet til innsamling av data, dvs. samarbeidet med kommuneadministrasjonen i framskaffing av skriftlig dokumentasjon og muntlig informasjon.

Dato: 17.8.2021

Sign.: *Knut Teppan Vik* e.f.

Forvaltningsrevisor og prosjektleder

² Revisor anser det som nødvendig å undersøke og vurdere kommunens praksis over en periode på noen år for å kunne danne et faglig forsvarlig grunnlag for å vurdere kommunens økonomistyring. I lys av dette vil både någjeldende og tidligere kommunelov med forskrifter være aktuelle som revisjonskriteriekilder.

³ Under forutsetning av at prosjektets aktiviteter kan gjennomføres som planlagt, jf. kritiske faktorer